דלר"י בן בתירא דאמר (סנהדרין דף עת.) בהכוהו עשרה בני

ממיתה פטורין מכופר למ"ד לקמן אין

השור בסקילה אין הבעלים משלמין

כופר: בופר אחד אמר רחמנא

ולא ב'. ואע"ג דלגבי חטאת אמר

בפ׳ המלניע (שבת דף לב: ושסיי) גבי

המוליא ככר לרה"ר והוליאו שנים

חייבין ומסתמא כל חד וחד חייב

חטאת התם כיון דכל חד מיחייב

אזדונו כרת מיחייב נמי אשגגתו

חטאת ועוד חטאת דלגבוה אין

להקפיד אי מביאין שתי חטאות אבל

כופר דלחבירו למה ירויח זה במה

שהשור לשנים: בופר שלם אמר

רחמנא ולא חצי כופר. דוקא לענין

כופר דכפרה היא דמסתמא כפרה

שלימה לריכא °אבל לענין התשלומין

אמר לקמן במרובה (דף עא:) ה' בקר ואפילו ה׳ חלאי בקר ושה אפילו

מקלת שה דפ׳ אותו ואת בנו (חוליו

דף עט:) ודמו [אפילו] מקלת דמו

דכיסוי הדם (שם דף פת.) וחלי מתנות

דהזרוע (שם דף קלב.) ובכור ואפילו

מהלת בכור דריש בכורות (דף ג. ושסיי)

לא שייך לאתויי הכא וההיא יי דחומש

ולא חלי חומש דפ׳ יש בכור (שם

דף מח:) שייך טפי והא דמשלם תם חלי כופר לר' יוסי הגלילי היינו כופר

שלם דידיה וכז המית מי שחליו עבד

וחליו בן חורין דהשולח (גיטין דף מב:)

דמשלם חלי כופר ליורשים היינו כופר

שלם דידיהש: חייבי כופר מאי.

ביורשי הניזק עלמו מבעיה ליה הם

יכולין למשכנו: ולימא ליה אי

תם חוח משתלם מגופו. הך פרכא

לית ליה לר"י דאמר לד תמות במקומה

עומדת וכן ההיא פירכא דהוה

מערקנא ליה לאגמא אבל ההיא פירכא

דמודינה ומפטרי המיה הף הליבה

דר"י °דכיון דאייעד לאו הנסא הוא:

לאן תורא בעית לשלומי. ול״מ

אלא כמו שהשור שוה והשתא משלם

אי הוה תם לא הוה משתלם

אדם בזה אחר זה האחרון חייב ה"נ האחרון חייב ואי בבת אחת

בח א מיי׳ פ״ו מהלכום מקי ממון הלכה ד:

בש ב מיי שם פ"י הל"ו: ל ג מיי שם וחלכה ד: לא ד מיי שם חלכה ה: לא ד מיי שם חלכה ה: לב ה מיי פ"ג מחלכות

ערכין הלכה יד: לג ו מיי׳ פי״ד מהלכו

מקי ממון הלכה ד: לה ח ט י מייי שם פ״י

בהשנות ובמ"מ:

מוסף רש"י

מאן תנא כופרא כפרא.

לכפר על זה שהרג שורו

לת האדם (מכות ב:). דרבנן סברי כופרא

ממונא. שהזיק גופו של זה ונתחייב ליורשיו דמי

ההרוג (שם). סבר כופרא

כפרה. לכפר על עלמו

שחייב מיתה בידי שמים, לפיכך יתן דמי עלמו (שם).

בדניזק שיימינן. נהכי הויא ליה כפרה כי יהיב

דמי ניזק, ולקמיה מפרש

ברבנן. דאילו ר' ישמעאל

דכופרא כפרה. דמי עלמו

ניה למיתב (שם). נאמרה שיתה למטה. נכופר אס

כופר יושת עליו (שם). ונאמרה שיתה למעלה.

בנוגף אישה הרה, כאשר

ישית עליו בעל החשה

שמשלם דמי ולדות שמוקו

שם). ונתו פדיוו נפשו

טעמיה,

טעמיה

מעשה החרבנות הלכה

מכות ב:, ג) לקמן קב: ערכין כא., ד) [גי' הערוך איססניד פי' חליסי מואס השאלה כגון אסתנים אני שהוא בלשוו יוו חולהז. ביטות בכנסון יון מוניס], ב) ס"ח מעלייה, ו) [ד"ה זה], ז) [ד"ה ורבי], ה) [דחמש ולח חלי חמש כל"ל], ט) [וע' תוס' ב"ב נו: ד"ה ורבנן ובסנהדרין פו. ד״ה דברן,

תורה אור השלם ו. אָם כֹּפֶר יוּשַׁת עֶלְיו ונתן פדין נפשו ככל אֲשֶׁר יוּשַׁת עֶלְיוּ: שמות כא ל

הגהות הב"ח (א) רש"י ד"ה חייבי וכו׳ למון דלכפוריה: דכיון דלכפוריה: (ב) ד"ה בעלים כו' מיהא קיבל עליה:

גליון הש"ם

לכז' ונתז פדיוז נפשו. עי' ערכין דף כ ע"א תוד"ה דמי: שם דמי ניוק. עי ירושלמי ספ״ה דשבועות: שם רמי מזיק. עי׳ לקמן דף פד ע״א מוס׳ ד״ה אלא: שם משבח ליה לת ע"ל נעין זה ברכות דף לח ע"ל וש"נ: תום' ד"ה בופר שלם כו' אבל לעניו התשלומי. עי׳ ב״ב דף התשהומה. עי צ"ב דף נו ע"ב תוס' ד"ה ורבנן: ד"ה ולימא בו' דביון דאייעד. ע" לעיל דף לע ע"ל תוס' ד"ה אין. ולקמן דף מה ע"ב תוס' ד"ה לא:

רבינו חננאל

שבקן דאסתניד בקמיתא. פירוש חליתי השאלה, כגון אסתניס אני, שהוא לשון יוון חולה. ויש שהן בין היונים לועזים והנה אביך חולה לועזים אסתנס, ויש ארוסטרוס.

א) ולקמן מא:ן, ב) לעיל כן. אי לר"י. כלומר אי כר"י סבירא ליה דאמר לקמן [מה:] תם לא סגי ליה של ב' שותפין. בשני שוורים של שנים לא מצי למיבעי בשמירה פחותה כגון דעבד ליה שמירה פחותה: אי לר"א כן יעקב. דאמר תם סגי ליה בשמירה פחותה כגון דלא עבד ליה

> לתם ולהכי תנא ח"נ ולא תנא רבי יעהב מחייב סתמא דלא תימא במועד המיירי וכולה נזהא האמר אבל בתם אפילו פלגא מקא נמי לא דחין מעמידין: ח"ל חדח דחים כיה תרתי טעמא. הואיל וס"ל לרבא דלא פליגי ר' יעקב ור"י בכולהו סבירא ליה הכי ולהכי אוקמה רבא במועד ובשמירה פחותה דתשמע מינה דאית ליה לר' יעקב כרבי יהודה דקגי ליה ללד מועדות בשמירה פחותה ולד תמות במקומה עומדת ולדידיה לא סגי ליה בשמירה פחותה ותשמע נמי דמעמידין אפוטרופום לתם לגבות מגופו: לשום משנה חיכח בינייהו. בין רבי יעקב לר"י: סרי סוא בחוקתו. שהועד בבית אפוטרופום ומשלמים בעלים נ״ש החצי מגופו וחצי מעלייה ככל תמים שהועדו: משלמין מן העלייה. מק: ואין משלמין כופר. היכא דהמית את החדם: בדניוק שיימינן. בגופו של מת ובהכי מכפר מזיק: נאמרה שיתה למעלה. לענין דמי ולדות כחשר ישית עליו בעל החשה נשמות כחן: ונאמרה שיתה למטה. במועד שהמית אם כופר יושת עליו [שם]: כילד משלמין כופר. דבשלמה מקין החי פלגה משלם והאי פלגא משלם דאהזיקא דניזק קפיד רחמנא והאי מטי ליה מק שלם אבל כופרא כפרה דמויק הוא ותרוייהו כפרה בעו ובחצי כופר לא מיכפר: ממשכנין אותו. גזבר הקדש דכיון דלאו לכפרה אתי משהי ליה: חייבי חטאות אין ממשכנין אוסן. דכיון (h) לכפוריה חטאיה קבעי לה לא משהי ליה: אססגר בקמייסא. הוסגרתי ונאלמתי בראשונה: ונמלא מועד. והזיה בבית שואל: בעלים משלמין ה"נ ושוחל הלי נוק. דנטירותה דתם מיהא (כ) מקבל עליה ובעלים הואיל ולא הודיעוהו משלמין החלי: הועד בכים שואל. שהזיק בתוך ימי שחילתו ג' פעמים: והחזירו לבעלים. ואח"כ הזיק בעלים משלמין חלי נזק. לקמן [ע"ב] מפרש טעמא דקסבר רשות משנה ופרכינן רישה לסיפה: הריה לא שאילי. נטירותא דאריא לא קבילית עלי דאי תם הוה לא הוה נגח: שהכיר בו שהוא נגחן. אבל לא ידע שנגח ג׳ נגיחות הלכך נטירותא [דתם] נגח קביל עליה והוה לי׳ לנטורי: מגופו. ולא 6) משלי:

שמירה כלל. ואיצטריך לר' יעקב לאשמועינן דמעמידין אפוטרופוס כולן פטורין ממיתה דכמיתת בעלים כך מיתת השור וכיון דפטורין

אי לר"י דעבד ליה שמירה פחותה ולא עבד ליה שמירה מעולה אי לר"א בן יעקב דלא עביד ליה שמירה כלל דתניא ר"א בן יעקב אומר אחד תם ואחד מועד ששמרן שמירה פָחותה פטורין והָא קמִ"ל ר' יעקב דמעמידין להן אפוטרופין לתם לגבות מגופו א"ל הכי קאמר חדא דאית ביה תרתי מעמא רבינא אמר רשות משנה איכא בינייהו כגון דהוה מועד ונתפקח החרש ונשתפה השומה והגדיל הקטן ר"י סבר הרי הוא בחזקתו ר' יעקב סבר רשות משנה: ת"ר אפוטרופסים משלמין מן העלייה יואין משלמין כופר מאן תנא 🌣 כופרא כפרה ויתמי לאו בני כפרה נינהו א"ר חסדא ר' ישמעאל בנו של ר' יוחנן בן ברוקה היא דתניא יונתן • פדיון נפשו פרמי ניזק ר' ישמעאל בנו של רבי יוחנן בן • ברוקה אומר • דמי מזיק מאי לאו בהא קמיפלגי דרבנן סברי כופרא ממונא הוא ור' ישמעאל בנו של רבי יוחנן בן ברוקה סבר כופרא כפרה א"ר פפא לא דכ"ע כופרא כפרה הוא והכא בהא קמיפלגי רבגן סברי בדניזק שיימינן ורבי ישמעאל בנו של רבי יוחנן בן ברוקה סבר בדמזיק שיימינן מ"ם דרבנן נאמרה שיתה לממה ונאמרה שיתה למעלה מה להלן בדניזק אף כאן בדניזק ור' ישמעאל בנו של רבי יוחגן בן ברוקה סבר ונתן פדיון נפשו כתיב ורבגן אין פדיון נפשו כתיב מיהו כי שיימינן בדניזק שיימינן • משבח ליה רבא לר"ג בדרב אחא בר יעקב דאדם גדול הוא א"ל לכשיבא לידך הביאהו לידי כי אתא לגביה א"ל בעי מינאי מילתא בעא מיניה שור של שני שותפין כיצד משלמין כופר ימשלם האי כופר והאי כופר כופר אחד אמר רחמנא ולא שני כופריז האי חצי כופר והאי חצי כופר כופר שלם אמר רחמנא ולא חצי כופר אדיתיב וקא מעיין בה א"ל יחנן החייבי ערכין ממשכנין אותן יחייבי

כל חלי נזק מהעלייה אע״פ שאין השור שוה כל כך וי"ל דהשתא נמי חטאות ואשמות אין ממשכנין אותן חייבי לה משלם אלה בשויו של שור: כופרין מאי כיון דכפרה הוא כחמאת ואשם דמי מחמר חמיר עילויה ולא בעי משכוניה או דלמא כיון דלחבריה הוא דבעי מיתבא ליה ממונא הוא ולא לגבוה הוא ולא חמיר עליה יובעי משכוניה אי נמי כיון דהוא לא חמא וממוניה הוא דאזיק לא חמיר מילתא עילויה ובעי משכוניה א"ל שבקן יאסתגר בקמייתא: ת"ר ישאלו

בחזקת תם ונמצא מועד בעלים משלמין חצי נזק ושואל משלם חצי נזק הועד בבית שואל והחזירו לבעלים בעלים משלמין חצי נזק ושואל פטור מכלום אמר מר שאלו בחזקת תם ונמצא מועד בעלים משלמין חצי נזק ושואל חצי נזק ואמאי לימא ליה תורא שאילי אריא לא שאילי אמר רב הכא במאי עסקינן "שהכיר בו שהוא נגחן ונימא ליה תם

כתיב. דנותן את כתיב. דגופן זה. (שם). ורבנן. אמרי לך, אין רדייו נפשו הוא, .. דכופרא בדניזק שיימינן, ובהכי הויא למזיק פדיון נפשו (שם). ממשכנין אותן. גובר נכנס לבחיהן ונוטל בעל

. כלחו (ערכיו כג.).

נזקא ונימא ליה אי תם הוה משתלם מגופו משום דא"ל סוף סוף את לאו תורא בעית שלומי לדידי ונימא ליה

שאילי מועד לא שאילי משום דא"ל יסוף סוף אי תם הוה פלגא נזקא בעית שלומי השתא נמי זיל שלים פלגא